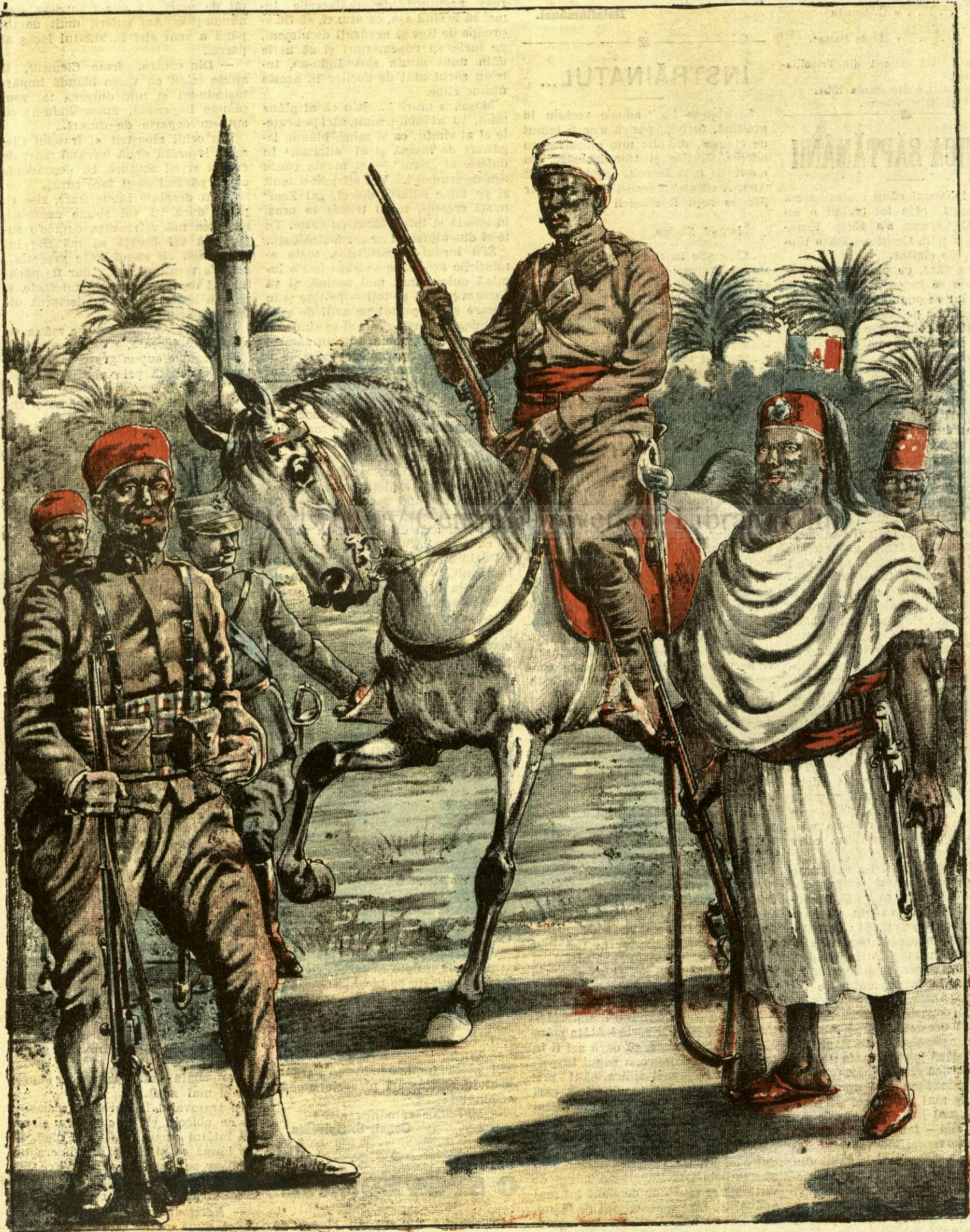

UNIVERSUL LITERAR

ABONAMENTUL: lei 2,60 ANUAL
— ABONAMENTELE SE FAC NUMAI PE UN AN —

ANUNȚURI:

— Linia pe pagina 7 și 8 bani 20 —

VITOAREA ARMATA ITALIANA DIN TRIPOLITANIA. — (Vezi explicația).

SUMARUL

- Cronica săptămânii** de Delafliamânzi
Literatură românească
 Instrăinatul . . . de Const. S. Spirescu
 O spovedanie . . . » Sofia Al. Goescu
 Când ochii piâng
 (poesie) . . . » Maria Vasilescu
 Vor trece (poesie) » Ion Codreanu
Literatură străină
 Prima iubire . . . » Claude Couturier
 Ivy . . . » X. X.
Diverse
 Din minunile constelației Perscei » Victor Anestin
 Intrebunțarea sugestiunii . . . » Aladin
 Napoleon în insula Elba . . . » G. Scurtu
Roman
 Grenediera . . . » H. de Balzac.
Ilustrații
 Viitoarea armată italiană din Tripolitană (colorată).
 Vila San-Martino din insula Elba.
 Viața călugărițelor noastre.

CRONICA SĂPTĂMÂNII

August! Numai când rostești acest cuvânt simți prin tot trupul o înfrigurare! Vremea s'a răcit. Frunzele încep a păli. Cerul capătă o limpezime ca de cleștar.

Zilele cu vânt, cu ploți moonite și plictisitoare se îndesesc. Și străzile Capitalei iar se populează.

August adună pe bucurătorii ca un copac înflorit roșii pribeag de albine. Și în zile de sărbătoare și în zile de lucru, aceeași afuență. Prin centru trebuie să mergi la pas, încet, ca în urma unei procesiuni, alături de eșalate figurile cunoscute, alături de străine.

Odată cu începutul de toamnă și mișcarea artistică, culturală și intelectuală crește.

Anul acesta, ca nici odată, deschiderea celor trei teatre se așteaptă cu ardoare. Teatrul Mărioara Voiculescu, teatrul Comediei sub direcția lui Niculescu-Buzău, și teatrul Național.

Un concurent de temut al teatrelor e *Cinemașogroful*. În străinătate s'a luat măsură contra înmulțirii localurilor de spectacole pe pânză.

În Capitală cinematografele se înmulțesc pe fiice zi. Fiecare strădă își are cinematograful ei. În Tei, în Buzzești, în Rahovei, în Griviței, în Dudești, în calea Văcăreștilor, pretutindeni firme noi de cinematograful și a fișe cu titluri mari, infocșitoare, atrăgându-ți luarea aminte.

Acest soi de teatru pe pânze albe a luat un avânt nemai pomenit. S'a clădit adevărate teatre de cinematograful. S'a dăruit darămat pereți amenajându-se săli largi, s'a montat interioare artistice. În preajma lor lumea furnică ca într'un bălciu. Sărbătorile mai ales de abia poți răzbate prin strada Doamnei, — cartierul celor mai renumite cinematografe.

Eram obișnuți să auzim că cutare actor s'a dus să viziteze teatrele din Paris ori din Berlin, să vadă, să admire, și să învețe ceva din minunatul joc al marilor actori. Și cinematografele acum angajează oameni speciali, oameni instruiți, trimițându-i în apus să cerceteze, să învețe, să se perfecționeze în arta jocului de lumină.

Și lumea, departe de a se plictisi, frecventează aceste localuri, fac anticameră, așteptând ore întregi, uneori, până să poată căpăta un loc.

Dacă s'a zis că cinematograful e de multe ori dăunător firii unor indivizi, e și de mai multe ori cel mai folositor și mai instructiv. Am asistat la repetiția — fac și de repetiție! filmului care reprezintă războiul nostru pentru neatârănare, la unul din cinematografe. Atât de natural a redat războiul că dacă va fi să-l vadă un țărân-veteran, nu va crede că luptele de pe pânză s'a reproduș după 35 de ani!

Dacă ar fi un control serios în alegerea filmelor, cinematografele vor mări roșii lor educativ.

Îmi place să trec sărbătorile mai ales prin fața acestor localuri. Lu-

bulzeală, grupuri-grupuri, citind afișele, răsede, sunet de pian, comentarii și pe ușile multe de dădosc ies mil de oameni, iar pe cele din față năvălesc alte mil.

E și afară un cinematograful: cel viu, cel vorbitor. Iar atunci când va veni timpul să auzim pe pânza albă vorbind pe Max sau Sarah Bernhardt, atunci când pentru 60 de bani vom vedea și auzi pe cel mai mare artist, — teatrele atunci vor lua măsuri severe contra rivalilor de astăzi pe cari un public nesățurat îi incurajează.

— Și, vorba cântecului: Va veni și vremea cea..

Delafliamânzi.

INSTRĂINATUL...

Scrisoarea i-a adus o vechilu în grădină, furșat, par'că s'ar fi temut de cineva; un plic mic albastru, cu adresa subțire și tremurătoare, cu o pecetie roșă în colț. „Spitalul Sf. Ana. A cunoscut scrisul lui Titu, dar pecetia roșă îi strideli sufletul.

Dragă Sinico,

„Cine știe în ce momente de bucurie și mulțumire sufletească te-ai prins rândurile aceste și să erți dacă totuși meu atât de trist, și-ai adus o umbră de melancolie; poate erai vesel și rândușile mele și-ai înmăurat seninătatea sufletului tău.

„Dar nu sunt trist, nu sunt amărât; — veșnic același suflet oboșit, bobnav, dornic de singurătate prin frumusețea peisaj, pe care mi l'ai trimis-acum doi ani, de ziua mea. „Știu că-ți place singurătatea!" mi-ai scris. „Am sărutat rândușile acele și am rămas cu privirile pironite la undele străvezii, la acea dulce liniște patriarhală, la flamura plecată din vârful catargului, la barca singuratică, pierdută în fundul nădășit al depărtărilor, tremurându-și umbrele în sclipiri violete, pe ntinderea fără nici o hotară — și nu-șe învâpăere lăuntrică m'a cuprins să te-simt aproape!

Îi noapte... deschid ferestra.. Un vâl de aer îmi sărută obrazii și mă aduce într'o simfonie sublimă, tânguirile pline de vrajă ale unui flaut... Îl ascult suspinând și-mi pare chemarea sufletului meu strigător în noapte.

Ce tristă și înșurăcată îmi pare odata asta rece de spital, unde îmi număr clipele, rechemându-mi amintirile. Piâng ca un copil și-mi pari atât de dragă acum când atâta singurătate ne desparte și atâta uitare s'a așternut între noi!

„De un an nu vîna mai scris; de patru luni mă chină aei singur; bobnav, departe de tot ce mi-a fost drag, departe de viața din afară, de flori, de frunze și ciripit de pasări, de o privire dulce care să-mi mîștineze sufletul și gîndul întinșat, mereu chinuit de fiorul morții.

Acele rînduri sunt cele din urmă, cea din urmă scrisoare ce ți-o mai trimis. Șo citești toată și să erți dacă în adăncul sufletului meu, s'a înfrumusețat visuri, pe care, draga mea, tu, poate nici tu să-ai fi bănuș!

Îmi vine așa de multe în minte și atât de greu să ți le scriu! Atâta stîngărie mă copășește, că dacă aș fi în fața ta, mi-aș îngropa capul în palme și nu l'aș mai ridica, să-ți privesc ochii tăi senini, albaștri, cari mă sărătesc sufletul, zămbetul plin de mîndrie și surpriza avântului care mi-sa luat... Dar n'am să mă fiu și răcoarea nopții mă îmbie. Ce dulce e răcoarea nopții bietelor noastre suflete istovite! E un miros de verdeață și mormur de flaut tot mai adânc, tot mai răzbate atît de blînd, de lin și amăgitor, cum numai noaptea știe să ți-l aducă. Dar tu nu l'aș auzit nici odată noaptea.. și poate n'aș iubit nici o dată!..

Așa de bine îmi vine în minte casa voastră albă, sclipitoare în lumina

soarelui cu cerdacul încins de zorele, cu curtea strănsă ca într'un lanț în șiragul teilor, ce atât de mult mi-aș alintat copilăria și mi-au umplut de miresme visurile, visuri dulci, visuri ale copilăriei, risipite.

Mama mea ne purta pe amândoi, ne arăta florile din grădină, ne săruta și ne șoptea să nu rupem florile. Ne așeza sub umbrarul de zorele și cu un zîmbet de nespuse mulțumire, privea cu mult drag, la zbunguitul jocului nostru copilăresc... tu îți mai amintest? Clipele acele mi-aș rămas deajuns în minte și le doresc neștiutor de prefacerile lumii să le simt așa, ca atunci, să fiu aproape de tine și nevăzușii de nimeni, pe furș, să rupem flori și să ni le dăm unul altuia sărutându-ne, într'un sărut atît de doritor în aceste ultime clipe.

Mama a murit!.. Știu că ai plîns mult, tu ai iubit-o mult, căci pe brațele ei ai simțit, ca și mine, blînda le-gănare de mamă și ai adormit în dulcele ei „nani" — și mama cînta așa de frumoș!.. Voi ați jelit-o mult și pe mine băiatul doice, „al Zoiei" m'ați crescut, m'ați trimis la oraș, la școală și m'ați făcut cu carte. Tu te-ai dus aiurea și ne-am instrăinat!..

Și'n largul depărtărilor, toate amintirile aceste, le vedeam într'o lumină dulce, mult mai senină, și vă doream pe voi, pe toți — pe tine și în fiecare seară purtat pe ariși de vise, colindam locurile acele și te simțeam aproape și adormiam într'un zîmbet de dulce fericire copilărescă!..

Vacanțele le-am petrecut între voi — venea și tu! Cu cât drag așteptam vacanțele! Tu te făceaș din zi în zi tot mai mare și tot mai frumoasă și eu deveneam din zi în zi tot mai sfios — tu păstrînd aceeași caldă sinceritate, întîmpinându-mă și scriindu-mi când îmi scriai, același „Dragă Titule", pe când în sufletul meu mă zbugiumam, neștiind dacă trebuie să îți mai zic „dragă", deși nici odată nu mi-ai fost atît de dragă, ca atunci — ca acum!..

Odată am ridicat glasul, odată am îndrășnit, învins de privirile tale și prăpastia dintre noi s'a deschis într'un adânc de nepătruns. Toți ai tăi mi-aș asvîrșit priviri înfricoșate și eu m'am retras îngrozit și m'am instrăinat pe vecl, fără să-știi, fără să-știi căpăș tăcerea și liniștea deplină care s'a strecurat între noi. Ia șama. Le-birea se naște în ori-ce-corp, ea nu aparține nici unei clase sociale, e deopotrică de puternică în fiice suflet, apropiindu-le, ci numai noi, în ignoranța noastră, nu ținem sama de sfînta și nobila ei meuire.

N'am venit la nuntă ta. Gîndul însă, mi-a fost veșnic acolo și sufletul între voi. Cele mai senine clipe de fericire vă dorese și să erți dacă în adăncul sufletului meu, s'a înfrumusețat visuri pe care, draga mea, poate tu nici nu le-ai fi bănuș, dar pe care am îndrășnit să ți le împărtășesc ție, simțînd cum îmi apasă sufletul, în aceste ultime clipe..

„Titu!”

Am rămas pe gînduri plîngînd, cu privirile înfrupte în iarbă, cu mâinile îmbrășitate pe piept!..

O liniște adâncă stăpînea... amurgul se destrăma moșit!..

S'a aplecat... a rupt o mînd de flori. Un glas-a strigat-o pe nume..

— Viu!..

Și plecă împleticindu-se, ștergîndu-și în răștimpuri pleoape umede, suspinînd:

— Mai bine rămînea aici!

Const. S. Spirescu.

O SPOVEDANIE

În chiliuță nu era alt cineva de cît cel doi călugări bătrîni.

Amândoi păreaș căzuți într'o gîndire profundă... poate gîndul lor era sburât la cine știe ce amintire îndepărtată!..

— Frate, zise deodată cel mai bă-

trîm din ei ridicîndu-și capul, frate, iartă-mi curioșitatea mea de a te întreba, dacă ai pe cineva pe lumea aceasta? te-am intristat; dar de când ai venit la noi în mînăștire ești cel mai trist și cel mai tăcut dintre noi... se pare că ceva îți apasă cugetul... și am gîndit că poate ai vreo nenorocire. Te-am întrebat a-dineași numai ca să-mi spuș durerea ta... și să te mîngăi cît mi-ar fi stat în putere.

— Îți mulțumesc frate Grigore, răspuse cu vocea stîșă celalt călugăr, dar nenorocirile mele sunt atât de mari, că te-aș intrista spunîndu-ți-le. Am suferit mult de tot până a veni aici în stîntul locaș al păceli..

— Din contra, frate Clement, îi spusese celalt cu vocea blîndă împărțîșindu-mi și mie durerea ta. vom plînge împreună, mîngăindu-ne că suntem departe de durere!..

Din ochii albaștrii ai fratelui Clement isvorîră două lacrimi mari de cristal și își scutura cu desnădejde capul pîrînd că-și face curaj.

— Ai dreptate iubite frate, zise el, poate dacă îți voi spune nenorocirea mea mă vei învăța cum s'o sufăr; mă vei învăța să mă rog lui Dumnezeu ca să-mi ierte greșeala... aceasta vreaș să aud... dar în păcatul cît de mare, promite-mi frate, a nu mă blestema... dă-mi iertarea di-șainte părintele meu!..

Bătrînul călugăr întinșe mîna cu o mișcare încetată, și-l bine-cuvîntă.

— Omul e supus greșelilor! Și iertarea o capătă prin pocăință, spusese el.

— Îmi dai puțină mîngăiere și curaj a spune tot, fratele meu.

Domni o clipă tăcere, în care timp fratele cu ochii albaștri, cu respirația agitată părea în cele mai groșnice torturi.

— Eram de nouăsprezece ani când terminînd liceul, mă despărșii de părinții mei cari locuiau într'un oraș de provincie, ca să mă duc la București să studiez mai departe. Cariera ce mi-o aleses fu doctoratul. Intrai dar în facultatea de medicină cu speranța că, creîndu-mi viitorul casei dozeam, aveam să fiu fericit... dar m'am înșelat!.. căci în urma unei greșeli aveau să deviu omul cel mai nenorocit!.. Era aproape să ies doctor când fatalitatea îmi scoase încale o fată tînră, frumoasă ca o mînă... și ce să-ți mai spun frate, eram tînr și încă nu mă iubisem... frumusețea ei mă îmbăta de fericire... Nu știam cum o chema, căci nu o cunoștiam de cît din vedere. Ne întîlnisem în fiecare dimineață în tramvai. Ea avea același drum casmine... și mă obișnuisem s'o întîlnesc mereu, așa că înainte de a mă urca în tramvai priveam în vagon și când n'o vedeam, așteptam până trecea tramvaiul în care era și ea... și poate mă mîngîșeam la această nevinovată admirare, dacă hazardul nu ne apropia!.. Într'o zi își scăpă bătășta jos în tramvai și eu m'am grăbită o ridică, ea îmi mulțumi cu un surâș dragălaș... de atunci de-câte ori o vedeam o salutăm. Într'o zi ea se întîlni cu o prietenă și, anzi acest dialog:

— Ce mai faci Aurelia?

— Mă duc la Conservator, răspunse ea.

De-atunci îi află și numele și unde se ducea.

Dar odată întîmplarea ne apropiă și mai mult.

În tramvaiul în care mă urcasem ca de obicei și în care era și ea, mă întîlni cu un prieten al meu. El sta lângă ea și lângă dîșșii era un loc liber, pe care-l ocupaș. Dupe ce stătuț câteva clipe alături de dîșșii, văzuț cu mirare că se cunoșteaș.

— Verișoara mea, mi-o recomandă el după puțin și începurăm să vorbim. După puțin prietenul meu se ridică, salută pe vara lui și pe mine și se scoborî la stație; noi mai aveam încă. Vorba era începută de la prietenul meu, așa că noi urmărăm a vorbi câteva fraze banale și

rând eu mă ridicai să plec și o salutai, ea îmi întinse mână.

De atunci de câte ori ne întâlneam, vorbeam... Era deja mult... Căci într-o zi ne-am pomenit prietenii, îi și spusese că o iubesc și ea cu obrăzii împurpurați mă privea cu dragoste... și ce să-ți spun... amândoi eram romantici, visători... așa că într-o zi ne învoirăm să fugim departe, la țară, într-o casă pierdută. Într-o vale înveselită de șerpuirea Siretului... Dar în tinerețe să nu ai încredere nici odată. După un timp încopui să am remușcare și părere de rău că-mi întrerupsei cariera și prin aceasta știam că măhneam pe părinții mei, a căror singură mângâiere eram. Și nejudicând la crima ce făceau, o lăsați pe ea singură, părăsita, și mă întorsii la București pe furiș, după ce mai întâi îi scrisese o lungă scrisoare, în care o rugam să mă ierte... și astfel am rupt această legătură fără ea, care era foarte mândră, să încerce să se mai apropie de mine...

Trecură ani de atunci... după ce terminai facultatea fui numit doctor în orașul meu natal; uitasem chiar dragostea romantică, pe care de altfel nici nu voiam să mi-o amintesc. Căci o umbră de remușcare îmi venea câte odată. Într-o zi, la consultație veni un tânăr cam de vreo optsprezece ani, foarte frumos și deși nu-mi aduceam aminte să-l fi văzut vre-o dată, figura lui îmi era foarte cunoscută; îl întrebai de ce suferă, dar el îmi spusese că nu venise să se caute ci avea să-mi vorbească, băiatul îmi plăcea și mă grăbiți să-l ascult:

Dumneavoastră sunteți doctorul Adrian H. care ați urmat în anul 18... la universitatea din București.

— De sigur... răspunsei eu, oarecum mirat de modul cum mă privea el. Tânărul tăcu puțin, apoi reluă:

— Trecutul câte-odată se uită și poate și dumneavoastră l-ați uitat... — O nu, de loc... cu toate că nu înțeleg nimic, îi răspunsei eu.

— Atunci încă vă reamintiți pe sărmana Aurelia Z.?

Aceste vorbe avură efectul unui trăsnet, mă clătinați... După optsprezece ani, venea cineva să-mi reamintească de ea?... și nu putui răspunde nimic...

— Ah! zise rânjind băiatul, credeai că nu ai să mai auzi de ea?... și credeai că nu ai să fii pedepsit de Dumnezeu?

Te-ai înșelat!... Ora răzbunării a sunat... și zicând aceste vorbe întinse mână spre mine... mâna lui era înarmată cu un revolver...

— Fiul ei, urmă el, vine să-ți ceară socoteală și să te pedesească...

— Fiul ei?... repetai eu amețit.

— Ce?... nu știai că Aurelia Z. avea un fiu care era al dumitale?

Mizerabile, mama mea mi-a spus secretul nașterii mele... este un an de atunci... Pe patul morții mi-a încredințat această taină și m'am jurat că o voi răshuna... și-mi țiu jurământul... și ridică cocorul...

Ca prin minune scăpai cu viață și glonțul trecu pe lângă mine, căci mâna îi tremurase.

Totți ai casei alergase, la auzul detonăturii, eu, infuriat ca o fiară mă aruncai asupra tânărului, îi smulsei arma din mână și înnebunit, întorsei arma asupra pieptului lui și-l împușcai.

Aici fratele Climent cu ochii scaldăți în lacrimi se opri, celalt călugăr îl asculta tăcut...

— Legea oamenilor, urmă el, nu a vrut să mă pedesească că mi-am omorât copilul, zicând că eram în legitimă apărare. — Dar legea cea cumplită — „Cuzețul” — nu-mi iartă crima. E neîndurătoare fantoma lui...

Am venit aici, cu speranța că spectrul acesta, așa de aspru nu se va apropia de sfintele turlă ale monăstirei... dar m'are înșelat... Aici unde domnesc credința și dreptatea el se arată și mai răzbuțos... o părinte mă călăuzi... El mă tulbură somn... înăi lucră pe-aici și înăi dă-

nueste atât că nici să mă rog nu-mi dă liniște... și-și ascunse fața în mâini — plângea.

— Frate, zise după o mică gândire celalt călugăr, te lași pradă des-nădejdiei... hai să ne rugăm împreună și Dumnezeu îți va erta crima ta...

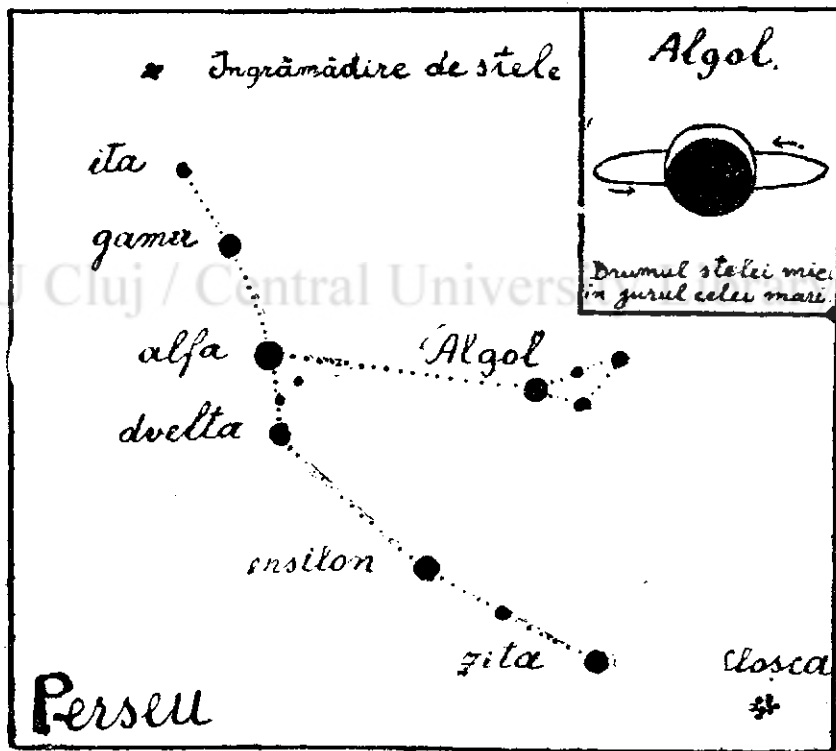
Convorbiri astronomice

Din migunile constelației Perseu

Când se inoptează bine, pe la orele 11 din noapte, dacă veți privi cerul spre nord-est, veți da de constelația Perseu, pe care o veți recunoaște cu ajutorul hărții alăturate în care sunt notate stelele mai strălucitoare. Dacă nu veți putea să o identificați numai decât, mai așteptați până se ridică Cloșca cu puțin mai sus și cu ajutorul ei, căci e însemnată și ea pe hartă, veți putea să vă familiarizați cu stelele ce formează pe Perseu.

Stelele au ca nume literele alfabetului grecesc, dar de oarece nu toți cunosc acest alfabet eu am scris litera cum se pronunță; numai unei stele i-am lăsat numele ei arăbesc: Algol.

Perseu e una dintre cele mai interesante constelații. După ce ați identificat stelele însemnate pe hartă,

uitați-vă ceva mai sus de steaua ita. Veți găsi cu ochii liberi un norișor albicios. Cu binoclu se văd câteva stele în acel norișor, cu cea mai mică lunetă se văd sute de stele foarte mici. Norișorul acela e o îngrămădire de stele de toată frumusețea.

Steaua alfa, cea mai luminoasă, e la o depărtare imensă de noi, lumina care face 300.000 kilometrii pe secundă, abia ne vine în 44 ani de la Perseu. Cu alte cuvinte, nu vedem steaua cum e acum, ci cum era acum 44 de ani și dacă se va stinge în acest moment, tocmăi peste 44 de ani o vom vedea slinsă. Ea se apropie de Soarele nostru cu o viteză de aproape 10 kilometrii pe secundă.

Ita e stea dublă, dar numai cu o lunetă i se poate observa mica ei tovarășe; epsilon e de asemenea o stea dublă, iar zeta e formată din cinci sorii.

Steaua cea mai curioasă însă din Perseu, e Algol, sau vila din Perseu. Algol e o stea de mărimea a doua, deci printre cele strălucitoare, dar ea nu-și păstrează mereu această strălucire și acest lucru se știe de multă vreme.

Un surd-mut care era pasionat pentru studiul cerului observând cu atenție variațiunea lumii ei, a găsit că la 2 zile și 21 de ore, regulat,

și clopoțelul, care chema pe frați la rugă, curmă vorba călugărului.

Apoi amândoi înghenuniară în fața imaginii blândului Christ și se rugară fierbinte.

Sofia Al. Goescu

Algol își micșorează strălucirea treptat, până ce ajunge ca o stea de mărimea a patra, apoi în scurt timp își recăștigă treptat strălucirea. Cauza e un fel de eclipsă a acestui Soare, de către un alt soare mai puțin luminos ce se învârteste în jurul celui dintâi în două zile și 21 de ore. De la începutul eclipsei până la sfârșitul ei trec două ore. Sa dovedit că soarele cel mic se află la vreo 4-5 milioane kilometri de cel mare și dacă punem la socoteală diametrele lor, vedem că suprafețele celor două sorii se află aproape una de alta. Tot în gravura alăturată veți găsi o schiță a drumului cel face Soarele cel mai întunecat împrejurul celui mai luminos. Am ales momentul eclipsei.

Cititorii cari vor găsi constelația pe cer și vor vedea astfel și pe Algol vor putea să-i urmărească unele variațiuni de lumină.

Așa de pildă se va observa scăderea strălucirii lui Algol în zilele de 30 August la 11 ore 43 m. seara; la

plânge. Instinctiv, mama sa, ridicându-l, caută să-l facă să-i treacă durerea recurgând la puterea sugestiei: îi abate atenția dela senzația dureroasă căutând să-l distreze prin diferite mijloace, sau îi afirmă convingător că „nu e nimic”, că „i-a trecut durerea”, apoi bate obiectul de care copilul s'a lovit, pentru a-i mulțumi instinctul de răzbunare, îl mângâie ștergându-i cu dragălașie ochii și sărutându-l, etc.

În acest simplu gest matern se cuprinde o întreagă filozofie, mai precis vorbind o aplicație excelentă a terapiei morale. Atenția pe care o dăm unei dureri, hrănește durerea și chiar o face insuportabilă. Nedându-i însă atenție, durerea se calmează și în cele din urmă dispare. Multe dureri fiind sporite de spaima pe care ne-o facem în privința gravității lor, afirmarea că „nu-i nimic”, că „durerea va trece curând”, dacă e crezută are de efect să facă să dispară durerea sau în tot cazul s'a modereze.

Distracțiunea, acest remediu atât de cunoscut în contra supărării sau necazului, e o aplicație a sugestiei. Abătând atenția cuiva de la ideea care-i provoacă aceste emoțiuni, determinăm încetarea lor. Mângâierea, îmbărbătarea cuiva sunt de asemenea aplicațiuni inconștiente ale sugestiei. Cum se încurajează un om? — Inspirându-i încredere în puterile lui și în reușita întreprinderii pe care o face. Această inspirație, dacă e crezută de persoana pe care o încurajăm, sugestivitatea reușește și are de efect o sporire reală a puterilor acelei persoane și o mai bună întrebuintare a lor în munca întreprinsă.

Cum se explică acest spor de forță prin sugestie? Prin ce minune niște cuvinte goale ne fac mai puternici sau mai rezistenți? — Cuvintele prin care suntem sugestiați sau prin care ne sugestionăm singuri, dacă nu sunt crezute, evident că nu produc nici un efect. Dar, dacă sunt crezute, atunci ideile pe care le deșteaptă capătă putere prin faptul că ne atâță moralul (sistemul nervos) și pune în joc puterile noastre latente (ascunse), disponibile, care fără de acea sugestie ar fi rămas ca și cum n'ar fi fost. Mai mult decât atât, o sugestie favorabilă — îmbărbătarea, de pildă — excitând sistemul nervos, ridicând moralul omului, determină treptat cu timpul o sporire reală a puterilor lui.

Toată lumea a observat că tristețea, supărarea, melancolia, necazul, descurajarea, sunt emoții apăsătoare, care ne paralizază forțele și treptat le slăbesc, iar în cele din urmă ne zdruncină chiar sănătatea. De ce atunci să nu credem că emoțiile contrare: bucuria, buna dispoziție, speranța, curajul au efecte binefăcătoare?

Iată o dovadă absolut convingătoare de puterea sugestiei. Un atlet face exerciții uimitoare, la un circ, cu niște greutateți de tuciu de mărime considerabilă, care erau însă goale înăuntru. Un concurent îl sfidează într-o zi, în particular, că nu poate ridica greutateți pline de aceeași mărime. Și, într'adevăr, toate sforțările lui de a ridica greutatețile acestea fură zadarnice. În seara aceleiași zile însă, rivalul său îi schimbă pe scenă greutatețile goale cu cele pline, spre a-l face de răs în fața publicului. Atletul nostru, apărând pe scenă și crezând că are de a face cu greutatețile lui obicinuite, le apucă cu încredere și le ridică spre marea uimire, nu numai a spectatorilor, dar și a rivalului din culise.

Cine se crede bolnav, ajunge să fie în realitate așa. Pentru ce dar să nu admitem că putem ajuta vindecarea prin credința că ne vom vindeca și că putem să ne păstrăm sănătatea prin credința că suntem bine? Negarea bolii e în totdeauna bine interpretată în organism și uneori ea singură produce vindecarea.

Intrebuintarea sugestiei

Omul ar putea îndătura sau cel puțin ar suporta mai ușor multe mizerii morale și fizice dacă ar ști să se folosească de o minunată putere de care dispune, sugestivitatea. În cronica precedentă am arătat prin exemple ce este sugestivitatea; să căutăm acum pe scurt întrebuintarea ei.

În acest scop, n'aveni decât să observăm cum ne folosim de sugestivitate instinctiv, fără să ne dăm seama, în deosebitul împrejurării din viață. Un copilăș cade jos, se lovește și

rea. Sunt oamenii cari se apără de boală printr-o voință constantă de a fi rezistenți. Acest efect al sugestiunii e manifestat în timpul epidemii, când tocmă cei mai fricoși și care se păzesc mai mult devin bolnavi.

Autosugestiunea, ca și sugestiunea altuia se face printr-o simplă afirmare. Chiar dacă la început nu

dăm nici un crezământ acestei afirmări, repetând-o însă mereu, ajungem s-o credem — și de îndată ce o credem, ea devine o forță care influențează în sensul ei ființa și purtarea noastră.

Să ne închipuim dar că suntem sănătoși, plini de viață, bine dispuși, activi și metodici. Cu cât această închipuire va fi mai lămurită și mai

vie, cu atât ne va influența mai mult. De prisos să spun că nu-mi trece prin minte să vă recomand de a vă dispensa de îngrijirile trebuincioase în caz de boală reală; dar și în acest caz e bine să vă sugestionăm că vă veți vindeca repede și pe deplin.

Aladin

DIN VIAȚA ÎMPĂRATULUI NAPOLEON CEL MARE

Napoleon în insula Elba

Zilele acestea s'a ținut în insula Elba licitație pentru vânzarea vilei San-Martino și a moșiei din împrejurimi. În anunțul de licitație se spune:

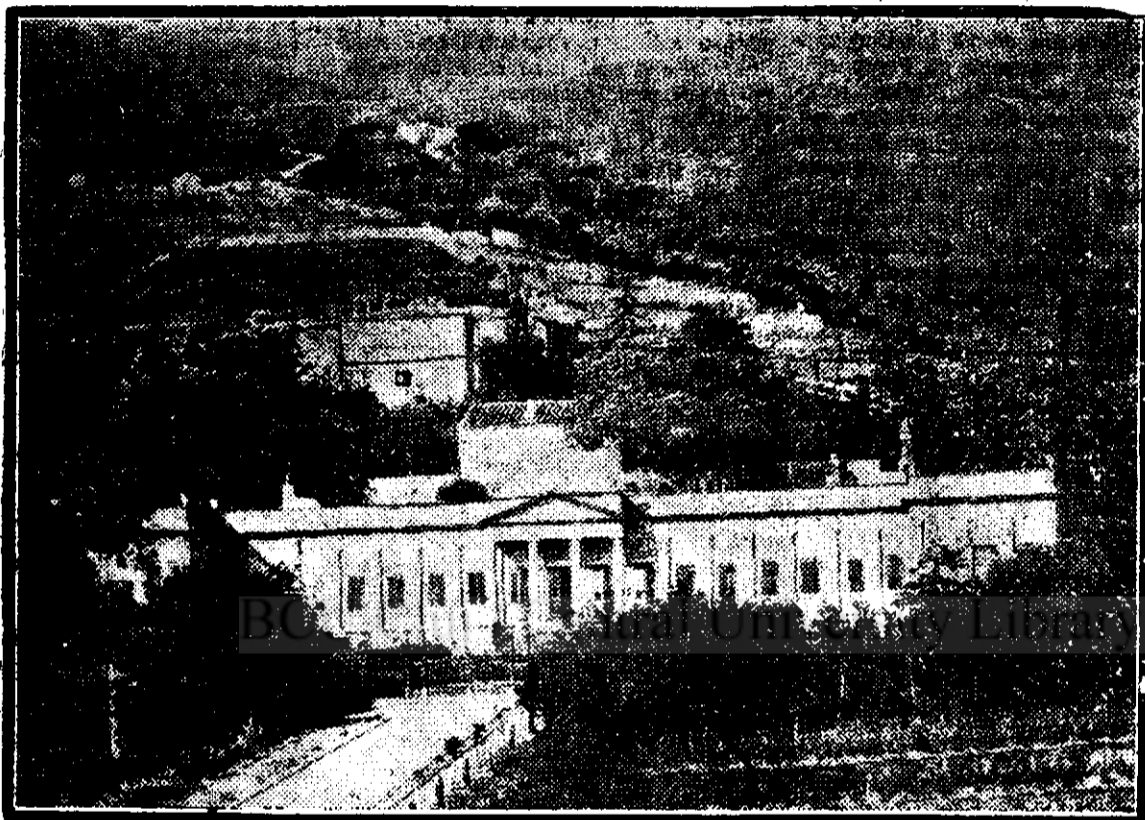
măine. Trimite pentru cortul meu două lanterne și un fanar.

Ani trei pături de campanie. Unul ti voi trimite mamei mele la Marseilă.

Marele împărat observă la noua sa curte, cea mai severă etichetă și cele patru milioane pe care le luase cu el din Franța, îi permitea să facă mare lux. Această vilă împăratul o lăsa ca moștenire fiului său, regele Romei.

despe avantajile unei căsătorii cu ea, ambițiosul corsican nu făcu nici o obiecție. Această artistă dispunea de o avere de 1 milion și 200.000 de franci.

Barras invitase la masă pe Napoleon și pe bătrâna artistă. După masă apără adjutantul lui Napoleon Junot care-l chemase să ia parte la reprimărea răscălei din Paris. Evenimentele cari urmară făcură pe Napoleon să uite pe bătrâna dar bō-

Vila San-Martino din insula Elba, unde a locuit Napoleon I.

„Vila aceasta locuită de Napoleon se compune din 12 camere, ca pe timpul exilului său, și conține toate mobilele și obiectele de cari s'a folosit el”.

Vila a fost cumpărată de marchizul Aspolti pe preț de 300.000 franci

În timpul celor zece luni cât a petrecut marele împărat în Elba, acesta a avut patru locuințe, între cari și vila San-Martino, pe care el o numi St. Cloud. Palat al Tuilerilor numi Napoleon casa guvernatorului care se afla situată între forturile Falcone și Stella. Aci era instalată biblioteca sa: clasică, greacă și romană, Voltaire și Rousseau, câteva articole ale „Monitorului Oficial”, care cuprindeau descrierea faptelor sale mărețe, cu totul peste o mie de volume. A doua locuință a lui Napoleon fu la Porto Langone.

Reședința sa de vară era vila San-Martino. Când era pe acolo Napoleon se retrăgea la Madonna, situată la poalele munților Caponna. Aci a primit el vizita misterioasă a Mariei Walewska, care venise cu fiul său nelegitim Alexandru Walewska, devenit mai târziu ministru de externe al împăratului Napoleon al III-lea.

În Elba exilatul împărat domnea ca un împărat, interesându-se de „armata” și de „marina” sa. Astfel scrie el la 23 August credinciosului său Bertrand: „D-le Conte, imi lipsesc două cerevele de fereșare pentru camera mea. Trimitemi-le chiar

După moartea acestuia ajunse în posesiunea împărătesei Maria Luiza, pe care împăratul o așteptase în zadar să vină la Elba. În 1850 o luă în posesiune principele Demidoff, soțul principesei Matilda Bonaparte, ginerile regelui Vestfaliei Jérôme. Principele Demidoff a păstrat cu pietate memoria lui Napoleon, înființând un muzeu, dar după moartea sa, nepotul său Paul Demidoff, vânzând prin licitație toate relievelle. Licitația a avut loc la 15 Martie în Florența. Cocarda pe care a purtat împăratul la sosirea sa în Elba, a fost vândută cu 250 franci.

Vila San-Martino trecu atunci în posesiunea unui bogat cămătar din Elba, d-nul del Bueno.

A dona logodnică a lui Napoleon

După cum se știe, Napoleon Bonaparte înainte de a cunoaște pe vicontesa de Beauharnais, fusese logodit în Marsilia cu Desiree Clary, la care fu silit să renunțe. Fosta lui logodnică se mărită cu generalul Bernadotte, care deveni mai târziu rege al Suediei.

Istoriograful francez Breda povestește în ziarul „Gazette de France” despre o altă logodnică a lui Napoleon, care a fost a doua după Desiree și înaintea Iosefinei și Mariei-Luiza. Aceasta a fost celebra artistă Montausier, care era de trei ori mai în vârstă ca Napoleon, dar avea o avere frumoasă. Când Barras îi vorbi tânărului general Bonaparte despre bătrâna artistă și

gata artistă, care se căsătorii cu actorul Neuville. Ea muri la 1820, adică cu un an înainte de fostul ei nețitor.

C. Scurta

CÂND OCHII PLÂNG...

Fie...

Când ochii plâng iluzii ce nu s'au împlinit
Și căror ani de-arândul, fanatic pelerin,
Le-ai închinat simțirea cu gând neobosit
Că îți vor da și fie un colț de cer senin;

Când ochii plâng năluca visărilor de ieri
În care s'grămadite atâtea doruri sfinte,
Ce-ai însemnat în cale-ți, doar tragice
Făr'ca vre-odată-avea să-ți simți visu
limeri
nuinte;

Când ochii plâng atâtea roz-albe înfiorări,
Ce ca o blândă șoptură glasu-ți nepătruns
Ți-a fermecat adâncu și apoi în zbrucămări
Ți-a stins de veci norocul când îl credea
ajuns;

Acelea nu sunt lacrimi menite ca să piară
Ca un isvor ce seacă pe prundul de nisip;
Ci ele s' diamantul sortii ca să trăiască,
În ceci pe stori albastre din magicul Olimp!

E roua dimineții ce-i dat cristalizată
Să nască din ea sute și mii de blânde vieți,
Că n'ele stă avântul din sufletu-ți ce-odată
A adunat în visuri atâtea frumuseți!..

Maria Vasilescu

Gara Câmpina

PRIMA IUBIRE

de Claude Couturier

Cum erau la colțul căminului, în timp ce afară vântul spulbera zăpada pe care o arunca în ferestre, el o întrebă deodată:

— Spune, înaintea căsătoriei noastre, atunci când tu nu erai decât o fetiță blondă, dar mai puțin drăguță ca acuma, tu nu ai...

El se opri incurcat, luă cleștele, scormoni puțin focul, tuși și reluă:

— Tu nu ai...

Și iar se opri.

— Ce, spune odată? făcu ea ridicând spre bărbatul ei ochii săi vicleni și drăgăstoși.

— Nu, nimic, răspunse el, o idee nebună.

— Spune, vreau să știu!

— Nu!

— Dacă vreau eu!

Și cum el tăcea cu încăpățănare: George, mă supăr dacă nu vorbești.

Pe masa cea mică, acoperită cu plus roșu, ceaiul fierbinte scotea aburi în cestile transparente de porcelan de China. El își luă ceașca și își arse buzele și făcu o strămbătură. Vocea soției sale, mai poruncitoare, insistă.

— Haide, iute! mă faci să mor! Ești nu am... ce?

Ea se sculă, veni la el dintr-o săritură și punându-și urechea, roșie și subțire sub nasul bărbatului său, aștepta. Atunci el apropie buzele, puse o sărutare, foarte dulce, pe gâtul Jeannei, și murmură:

— Tu nu ai iubit nici odată?

Ea se îndreptă întâi cu un „Oh!” de supărare, apoi privi pe bărbatul ei. Ochii săi, ca de copil, se umplură de veselie.

El hmei la rândul său, răspunzând, zise George speriat de făcerea soției sale.

Dar ea plecase capul; gravă și mută, se duse și se așeză la locul ei. Măinile îi căzură pe genunchi și motoleau capotul. El începuse din nou să răscolească jarul cu furie.

Deodată se sculă:

— Nu vrei să vorbești? întrebă el cu vocea neliniștită și tremurătoare. Și măsura cu pași mari salonul.

— Încă odată, Jeanna! cer ca să vorbești!

El îi luase una din mâini de pe capot și o strângea cu violență:

— Mă doare, suspină ea.

Atunci el se infuriă.

— Spune, ai iubit, nu e așa? Da, știu, vărul acela, ofiterul de marină, care a fost crescut cu tine. De altfel, nu mă îndoiam, era inevitabil. Decî, nu este trebuință ca să mint!

El lăsă mâna Jeannei, începu din nou să meargă prin salon, dar se opri deodată auzind aceste cuvinte: „Ei da! da! este adevărat!” Deveni palid, avu un gest furios pentru a o pedepsi, dar se ținu, se așeză din nou pe canapea în umbră, se sculă, se așeză iar, în timp ce Jeanna spunea:

— Mai întâi, nu este vărul meu. El, el cânta. Cânta sub fereastră mea cu o voce limpede care legăna dulce visurile mele de fată. Cânta arborii înverzii care, pe azurul cerului, agită foile lor crestate. Cânta parfumul trandafirilor, al căror miros se urca până la mine. Cânta cântecul erburilor care se apleacă la bătaia vântului. Cu duioșie, cu note abia murmurate, spunea alergăturile îmbătătoare pe cărările așternute cu mușchiu, atunci când sunt doborâte în mână, fără să vorbească și tăcerea spune atâtea lucruri... Cânta deasemenea cu dulceață serje de vară cu miile de sgomote care par a fi miș de sărutări în aer. Timid, el cânta primele mărturisiri. Cânta, cu mândrie, prima sărutare. Și eu îl iubeam cu pasiune pentru cântecul lui. Și vocea lui mă înduioșă până la lacrimi.

Într-o zi, el nu mai cântă, atunci

când frunzele căzute jucau în cîr-pitul vrăbiilor dansul macabru.

Murise!

L'am plâns mult timp. Pioasă, la mormântul acoperit de zăpadă, mă duceam în fiecare zi toată iarna. Și, din pământul rece și întărit, îmi părea că cântecul lui se ridică până la mine. Rămâneam ore întregi în acel loc.

Ea tăcu. Și el, nemișcat, cu ochii vieleni:

— Mi-ai spus de cântece, dar vorbele sale?

— Nu mi-a vorbit nici-odată.

George mormăi câteva cuvinte, rânjind nervos.

— Co-ai zis? întrebă Jeanna.

Tresărind deodată, cu un ton mușcător, strigă în bătae de joc:

— Zie... zie, la dracu, că era un canar!

Un răs argintiu izbucni, un răs de copil, din gât, îl întrerupse. Soția sa era la gâtul lui dezmiertătoare și veselă zicând:

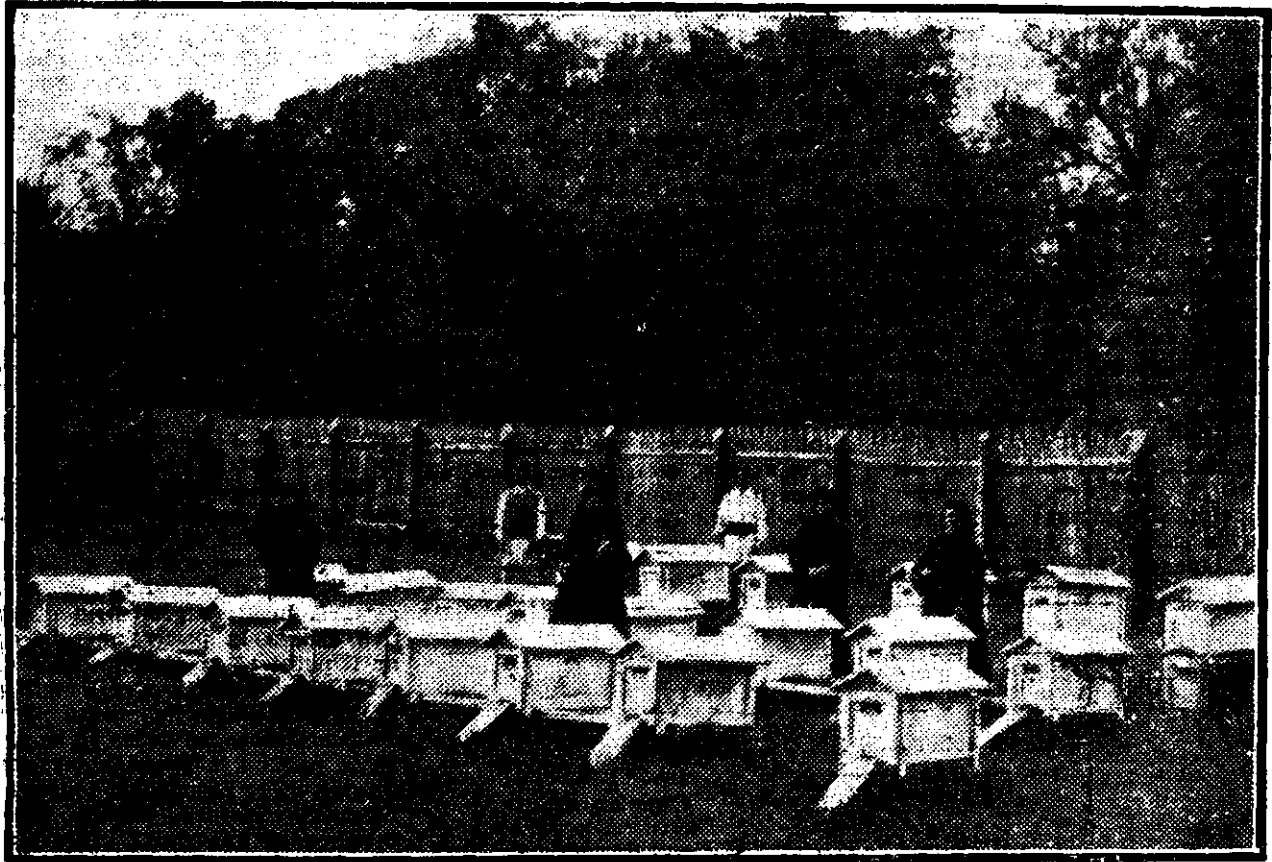
— Oh! e frumos, ai ghicit, George... da, era un canar, un canar foarte frumos și a cărui colvie atârna la ferestra mea între două ghivece cu flori.

Ea adăugă, mai răzătoare încă, cu o privire blândă către bărbatul său:

— Și sunt momente când nu mai sunt sigură dacă îl iubesc totdeauna: uite... acum de exemplu!

Trad. de Traian Popescu

VIAȚA GĂLUGARIȚELOR DIN MÂNASTIRILE NOASTRE

Prisaca mănăstirei Agapia

Foto Herconici

LITERATURA ITALIANĂ

I V Y

E serbare mare în palatul marchizului D'Argini, situat în apropierea canalului „Molino delle Rose”. Tot ce are mai ales Neapolul, se află adunat în vastele lui saloane, unde domnește cel mai exorbitant lux, lux cuni numai visul poate să conceapă.

În somtuosul salon de muzică, o mare parte din invitați ascultă înmărmuriți pe marea divă a Neapolului, Ivy Garisenda, ce cânta la pian și din gură într-un entuziasm indescriptibil.

Ca un potop de sunete tîrîndă-firii, arile din „Il pastore Fido” unpleau salonul fermecînd și induișând până la lacrimi pe acei ce o deschideau. Și era atât de frumoasă în rochia-i albă vaporosă, buzele i se deschideau cu atîta dragălașie, iar delicatele-i mâini alergau cu atîta grație pe fildeşul pianului, că, toți ca vrăjiți, priveau la ea ca la o arătare divină. Și ea, părea transportată în timp ce notele cîntului o învăluiau într-o lumină cerească.

Toți, ca niște statui, o ascultau, în vreme ce ochii nenumăraților adoratori păreau că voesc s'o soarbă.

Din grupul principal de adoratori se desprinsese deodată unul frumos, cu grație în mișcări, care plecîndu-și un genunchi înaintea Ivy, grăi c'o voce tremurîndă dar destul de tare, ca să fie auzit de întreg auditorul:

— „Ivy, este o Dumnezeu... Iată înima, rangul, viața și averea le depun la picioarele tale!”

Ivy, surprinsă, încruntă frumoasele-i sprincene adresându-se c'o voce sonoră și aspră, care nu mai admitea nici o replică:

— „Nu primesc nici o jertfă d-le conte... Adu-ți aminte că odinioară după d-tă există o mare diferență între o artistă și un conte. Astăzi îți spun chiar eu că între artista Ivy Garisenda și contele D'Ormea există o mare diferență. Numai fiind ceace sunt eu, așa fi a d-tale... Așa dar, retrage-te!”

Toată lumea rămase înmărmurită de răspunsul artistei. Și pe când el se retrase ca să nu mai apară nici odată în acele saloane, ea, strivind între gene pe furiș o lacrimă de regret, continuă să cânte cu chipul surrăzător ca și când nimic nu s'ar fi întîmplat. Cât părea însă de liniștită pe față, atât de grozavă era lupta

VOR TRECE...

*Vor trece mulți ani încă, în vremea care mine,
Pe drumul greț al vieții durerea m-o petrece;
Ș-o trece tinerețea-mă ca repezile valuri,
Ce-aleargă spumegîndu se de maturi,
Dar dorul nu mî va trece!*

*Vor trece rînduri-rînduri iluziile mele,
În daru implor speranța din suflet să nu-mă plece;
E scris în cartea lumii că totu-i trecător,
Că nu-i nimic statornic, că viața n-uu decor,
Dar dorul nu mî va trece!*

*Vor trece multe valuri, isvoare multe or curge,
Și ochi-mi multe lacrimi vîrșu vor pîu să sece;
Uitat voi fi de tine, de ce mi a fost mî drag!
Stingher voi trece viața mergînd spre-al mortii prag,
Dar dorul nu-mî va trece!*

*Va trece-a mea viață — un vis urât de noapte —
Ș-o-asternu tîtuneric pe ochii-mi stîns și rece,
Și lut la lut s'o ntoarce, și gura-mi va fi mută,
Atuncea, doar atuncea, iubita mea pierdută,
Și dorul meu va trece!...*

*Va trece atunci iubirea-mă, și dorul meu de tine
Nu mă veni durerea și n somn să m-ă încerce;
În groapu veciniciu, cu-o cruce fără nume,
Închis în patru scînduri, uitat de toți în lume
Nu o mai avea ce trece!...*

Ioan Codreanu

din lăuntru!... Ce mult îl iubea încă pe contele D'Ormea! O dorea în suflet de răspunsul dat, însă ambiția o pusese la cale. Își jurase să se răzbune și deci n'avea ce regreta.

Odinioară când abia se urcase pe scenă, fascinată de privirile frumosului conte D'Ormea, îi dădu să înțeleagă în câteva cuvinte că-l iubește. El însă, fără să răspundă iubirei sale, foarte indiferent, îi arătă că între ea, o artistă, și el ca conte, există o mare diferență.

Din clipa aceea, îl iubi și-l ură deopotrivă. Luând masca indiferenței își jură să se răzbune. Îi observă un timp toate mișcările și în taină dedusă că în sfîrșit era iubită de el până la nebunie. Foarte rece, nu-l învrednici nici măcar cu o privire, îl combătea de câte ori se întîlnea cu el prin saloane, torturându-l grozav.

Se bucura în taină de frămîntări-

le lui căci aceasta îi asigura o mai frumoasă răzbunare. Și deci, odată momentul sosit cu prețul renunțării la cea mai completă fericire, își răzbună.

După această întîmplare, tot atât de liniștită, continua să cânte făcînd uz de toată prezența spre a-și înăbuși suspinele inimei.

Din seara aceea nu se mai zări prin Neapole contele D'Ormea. Dispăruse fără a lăsa nici un indiciu de locul unde era plecat. Servitorii întrebați spuneau că plecase chiar în noaptea aceea cu trenul. Unde? Nimeni nu știa. Diferite comentarii se născură pe contul plecării lui care, înatural, se afla în strînsă legătură cu categoricul refuz al Ivy. În cercurile înalte, mai ales, se discuta mult despre această plecare a contelui care era foarte iubit acolo. Se inventă chiar un roman pe contul lui și se publi-

că chiar și în ziare povestiri fantastice relative.

Trecuse trei sau patru ani de la aceste evenimente. Hare-ori se mai vorbea de contele D'Ormea și accasta o făceau doar bunii lui prieteni. Dar un mare eveniment artistic făcu iarăși să se pomenească în taină numele contelui. Într-una din serile acelei săptămîni pe scena teatrului... din Neapole, alături de Ivy, jucă în rolul principal c'un talent minscunat un misterios artist ce purta numele de Emro, și care, după mulți, semăna la perfecție cu dispărutul conte.

Presupuneau cea mai mare parte c'ar fi chiar el, însă îi contrariau unele amănunte. Artistul jucase la Roma, și Berlin, iar faima succesului ce-l avu, ajunse și aci dovedînd-o cu prisosință. Îi contrariau mai mult punctul principal că un „D'Ormea”, nu se putea urca pe scenă dat fiind rangul ce-i purta. Ș'apoi mai cugețau ei, numai după un studiu îndelungat putea să joace așa de perfect. În sfîrșit pretutindeni se discuta în diferite feluri lucrul acesta.

Ivy, din clipa chiar când jucă alături de el se simți înamorată nebunește de el. I-se păru și ei că scămănă mult cu contele și de acia poate îl iubea așa de mult. Presupuse c'ar fi el însă repede își risipi această bănuială, gîndînduse că contele care avusese oroare de artiște nu s'ar fi urcat pe scenă în rautul capului. I-se părea cu drept cuvînt că artistul se înconjoară de prea mult mister, dar îndepărtă repede și această idee. Idila chiar se născu imediat. Artistul răspundea iubirei ce-i purta ea cu prisosință.

Artistul Emro, care nu era altul de cît contele D'Ormea ce studiasse cu răvnă această artă numai și numai să ajungă la Ivy bazat fiind pe cuvintele ei: „Numai fiind ceea ce sunt eu, voi fi a d-tale”... o iubea cu cel mai mare avînt. Se socotea cel mai fericit alături de ea, însă nu-i convenea de loc misterul de care era învăluit și se decise să-l deslege taina. Astfel dar, într-una din serile, pe când el era în cabina ei și pe când împătimit îl săruta mîinile, i se adresă voicos:

— „O Ivy, dacă ai și tu în bra-

tele cui stă! Nici măcar nu bănuștii pe cine s'ar fi... Iată să-ți descopăr taina: Sunt veșnicul tău adorator, contele D'Ormea!..

El crezu că ea va fi mândră de lucrul acesta, însă contrariu așteptărilor sale ea se îndepărtă brusc, cerându-i s'o lase singură sub pretextul că trebuie să-și schimbe costumul pentru scenă.

Pentru ea, această descoperire îi produse o mare durere. Nu-i tolera cătuși de puțin că sub o altă mască se introdusese pe scenă spre a-l înfrânge inima. Uităse cu totul cuvintele ce le rostise odinioară: „Numai fiind ceace sunt eu, voi fi a tău”, așa că acum o ură groznică se născu împotriva lui și dorul de răsunare cu toată lava sângelui italianesc, prinse într-o clipă rădăcină. Imediat planul chiar fu format.

Își schimbă costumul pentru rolul călătorului, ea avea ca eroină într-o tragedie care-și omoară amantul c'un foc de

revolver și apoi se sinucide după ce-l sărută cu delir. Planul ei se potrivea de minune cu piesa.

Ivy, fiind pe scenă se împletici puțin și era chiar să cadă dacă n'o susținea el. În urmă își recăpătă toată prezența și jucă așa de minunat, cum poate numai jucase. Jucă, doar, pentru ultima oară. Contele de asemenea, fără să prevadă sfârșitul, jucă plin de entuziasm, ușurat că-și desvăluisse taina ce-l hotărâ clipele vieții.

Două detonături de armă și piesa se afârși. Aplauzele nu conțeneau. Publicul rechemă artiștii, însă spre groaza tuturor, la ridicarea cortinei, ei zăceau într'un lac de sânge. Doar din buzele Ivy se mai auzi ca o suflare: Iartă-mă conte D'Ormea!..

Numai cei ce asistaseră în seara când l'a refuzat și erau prezenți azi, au înțeles toată drama!..

Trad. de Maria Vasilescu
Gara Câmpina.

„GRENADEIRA“

— După HONORÉ DE BALZAC —

Carolinei
Poeziei călătoriei
Călătorului recunoscător

— URMARE —

— Sunt bolnavă, scumpe inger iubit, în fiecare zi forțele mele se pierd și boala mea e fără remediu, o știu.

— Care-ți este boala?

— Trebuie s'o uit; și tu nu trebuie să știi nici odată cauza morții mele.

Copilul rămase tăcut un moment, aruncând priviri pe ascuns spre mama sa, care, cu ochii spre cer, privea niște nouri. Moment de dulce melancolie! Louis nu credea în moartea mamei sale, însă el îi simțea durerile fără să le ghicească. El respectă această lungă visare. Mai puțin tânăr el ar fi citit pe acest chip frumos oare-care gânduri de pocăință amestecate cu amintiri plăcute, o întreagă viață de femeie; o copilărie fără griji, o căsătorie rece, o pasiune teribilă, flori născute în o furtună, sdrobite de trăsnet, în o prăpastie de unde nimic n'ar mai putea reveni.

— Scumpă mamă, zise Louis în sfârșit, de ce îmi ascunzi suferințele?

— Fiul meu, răspuse ea, noi trebuie să ne îngropăm durerile în fața străinilor, să le arătăm o față surzătoare, să nu le vorbim nici odată de noi, în sfârșit, să nu ne ocupăm de cât de ei: aceste maxime aplicate în familie sunt una din cauzele fericirii. Veți avea de suferit mult într-o zi! Ei bine! amintește-ți de sărmana ta mamă care se prăpădește în fața ta surzându-ți totdeauna, și îți ascunde durerile; vei găsi atunci curaj spre a suporta durerile vieții.

La acel moment, stăpânindu-și lacrimile, ea căută să arate fiului său mecanismul existenței, valoarea, baza consistența averilor, raporturile sociale, mijloacele cinstite de a strânge bani necesari pentru trebuințele vieții și necesitatea instrucțiunii. Apoi îi spuse una din cauzele tristeții sale obișnuite și a lacrimilor ei, zicându-i că, a doua zi după moartea ei, el și cu Maria vor fi în cea mai mare lipsă, neavând pentru ei două de cât o mică sumă, ne mai având alt protector decât pe Dumnezeu.

— Cum trebuie să mă grăbesc a învăța! zise copilul aruncând mamei o privire plângătoare și pătrunzătoare.

— Ah! cât sunt de fericită zise ea acoperindu-și fiul cu sărutări și lacrimi. Mă pricepe! — Louis, adăogă ea, tu vei fi tutorul fratelui tău, nu așa? Mi-o promiți? tu nu mai ești un copil.

— Da, răspuse el; însă nu vei muri încă, nu-i așa?

— Sărmanul meu, iubirea mea

pentru voi mă susține. Apoi acest tinut e așa de frumos, aerul așa de bun, poate...

— Mă faci să iubesc și mai mult Tourena, zise copilul mișcat.

Din ziua în care doamna Willemseus, presimțindu-și moartea, vorbi fiului său mai mare despre soarta ce-l aștepta, Louis, care împlinise patrușprezece ani, deveni mai puțin distrat, mai silitor, mai puțin dispus la joc. Fie că știu să convingă pe Marie ca să cenească în loc să se joace cu zgomot, cei doi copii făcură mai puțin zgomot prin drumurile, grădinile și terasele Grenadierii, își conformară viața lor cu gândul melancolic al mamei lor, a cărei culoare devenea din zi în zi mai palidă, luând culori galbene, a cărei frunte se infunda la tâmplă și cărei sbârciturile deveneau în fiecare noapte mai adânci.

În luna lui August, cinci luni după sosirea miciei familii la Grenadiera, totul era schimbat. Observând simptomele încă slabe a incetei degradări care mina corpul stăpânei, susținut numai de un suflet pasionat și o iubire excesivă pentru copiii săi, bătrâna servitoare deveni tăcută și tristă; se părea că ea avea secretul acestei morți grăbite. Adesea, când stăpâna sa, frumoasă încă, mai cochetă ca înainte, împodobindu-și corpul stins și punând roșul pe față, se plimba pe terasă, întovărășită de cei doi copii, bătrâna Fany își băga capul printre cei doi pomi de lângă fântână, își uita lucrul început, ținea rufele în mână și abia își reținea lacrimile, văzând o doamnă Willemseus atât de puțin asemănătoare cu cea încântătoare femeie pe care o cunoscuse.

Această frumoasă casă, mai întâi atât de veselă, atât de animată, părea a fi devenit tristă; era tăcută, locuitorii eșiau rar, doamna Willemseus nu mai putea să se ducă să se plimbe la podul din Tours fără mari sforțări. Louis, a cărui imaginație se dezvoltase de odată, și care se potrivea ca să zicem așa cu mama sa, ghicind oboseala și durerile sub roșul feței, inventa totdeauna pretexte pentru a nu face o plimbare care devenise prea lungă pentru mama sa. Veselele grupuri care se duceau atunci la Saint-Cyr și grupurile de plimbători vedeau, pe de-asupra zidului, seara, pe această femeie palidă și slabă, toată în doliu, pe jumătate consumată, însă încă frumoasă, trecând ea o fantomă de-alungul teraselor. Marile suferinți se ghiceau.

Menajul acestei case deveni deci tăcut. Câte-odată țărâna, femeia sa și cei doi copii ai săi se găseau grupăți la poarta colibel, Fanny spăla la puț; doamna și copiii, erau sub pavilion, însă nu se auzia nici cel mai mic zgomot în acele vesele grădini, și, fără ca Doamna Willemseus să-și fi dat seama, toți ochii o priveau cu înduioșare. Ea era atât de bună, de prevăzătoare, atât de impunătoare pentru acei cari se apropias de ea! Ea însă, de la începutul toamnei, atât de frumoasă, atât de strălucitoare în Touraine și a cărei binefăcătoare înăurire, strugurii, fructele cele bune, trebuia să prelungească viața acestei mame dincolo de terenul fixat de acel rău necunoscut, nu mai vedea de cât pe copiii săi și profita de fie-care oră ca și când ar fi fost ultima.

Din luna lui Iunie până la sfârșitul lui Septembrie, Louis lucrase în timpul nopții fără ca mama sa să știe și făcu progrese enorme; ajunsese la ecuațiunile de gradul al doilea la algebră, învățase geometria descriptivă desena la perfecțiune; în fine, ar fi putut să susție cu succes examenul impus tinerilor cari ar fi voia să intre la școala politehnică.

Uneori, seara, se ducea să se plimbe la podul din Tours, unde întâlne un ofițer de marină; figura bărbătească, decorația, mersul acestui marinar al imperiului înăurii asupra imaginației lui. De partea sa, marinarul prinse prietenie pentru un tânăr în al cărui ochi se vedea energia. Louis, avid de povestiri militare și curios de informațiuni, venia să se plimbe prin apropierea marinarului pentru ca să vorbească cu el. Ofițerul de marină avea ca prieten și tovarăș pe un colonel din infanterie, scos din cadrele armatei; tânărul putea deci să afle pe rând viața în armată de uscat și viața pe vase.

El punea fel de fel de întrebări celor doi militari. Apoi, după ce cunosc nenorocirile lor și greaua lor existență el ceru voe mamei sale ca să călătorească în localitate ca să se distreze. Or, cum profesorii mirați spuneau doamnei Willemseus că fiul său lucra prea mult, ea primi această cerere cu mare plăcere. Copilul făcea deci curse enorme. Voind să se deprindă cu oboseala, el se suia pe arborii cel mai înalți cu o agilitate de necrezut, învăța să înoate; el veghea. El nu mai era același copil; era un tânăr pe fața cărui soarele își pusese părcelea și pe care niște gânduri serioase apăreau deja.

Luna lui Octombrie sosi; doamna Willemseus nu putea să se mai scoale de cât la amiază, când razele soarelui restrânse de apele Loré și concentrate pe terase produceau la Grenadiera acea temperatură egală cu cea a candelor și plăcutelor zile ale golfului Neapoleului, cari fac ca să fie recomandată de medicii țării. Ea venea atunci să stea sub unul din pomii verzi și cei doi fii nu se mai despărteau de ea. Studiile încetară, profesorii fură congediați. Copiii și mama voia să trăiască unul lângă inima celuilalt, fără griji, fără distracții.

Nu mai erau nici plânsete, nici țipete vesele. Cel mai mare, culcat pe iarbă aproape de mama sa, stătea sub privirea ei ca un iubit și îi săruta picioarele. Marie, îngrijat, se ducea să-și culeagă florii, îi le aducea cu un aer trist și se ridica pe vârful picioarelor pentru a depune o sărutare pe buzele ei. Această femeie albă, cu ochii mari negri, abătută cu totul, înceată în mișcările ei, neplângându-se nici odată, surzând celor doi copii ai săi, plini de viață, de sănătate, forma un tablou sublim cărui nu-i lipsea nici măreția melancolică a toamnei cu frunzele sale îngălbenite și pomii pe jumătate despoiați, nici strălucirea soarelui și nouri albi al cerului Tourainic.

În sfârșit Doamna Willemseus fu condamnată de un doctor ca să nu mai iasă din camera ei. Odaia ei fu în fiecare zi împodobită cu florile ce-i plăcea și copiii săi stăteau acolo.

În primele zile ale lui Noembrie ea cântă la pian pentru prima oară. De-asupra pianului era un peisagiu din Elveția. În dreptul ferestrei, cei doi copii, lipiți unul de altul, îi arătară capetele lor lipite unul de altul. Privirea ei era atunci mereu îndreptată când la copii când la peisagiu. Chipul i se coloră, degtețele alergară cu pasiune pe clapele pianului. Aceasta fu ultima-i serbare, serbare necunoscută, serbare celebrată în adâncimile sufletului ei prin geniul amintirilor. Doctorul veni și-i ordonă să stea în pat. Această sentință infricoșătoare fu primită de mamă și de cei doi fii într-o tăcere plină de încremănire.

Când doctorul plecă: — Louis, zise ea, du-mă pe terasă, să-mi mai văd încă țara.

La aceste cuvinte spuse în mod simplu, copilul dădu brațul mamei sale și o duse până în mijlocul terasei. Acolo ochii i se îndreptară, poate fără să vrea, mai mult spre cer decât spre pământ; ar fi fost însă greu de spus în acel moment unde erau mai frumoase peisagiul, căci norii reprezentau în mod vag pe cei mai majestuoși ghețari din Alpi. Fruntea i se încreți, ochii luară o expresiune de durere și de remușcare, apucă cele două mâni ale copiilor și le apăsă pe inima ei foarte agitată: — Tată și mamă necunoscute! zise ea aruncându-le o privire pătrunzătoare. Scumpi ingerași! ce veți devenii? Apoi, la douăzeci de ani, ce socoteală aspră nu-mi veți cere despre viața mea și a voastră?

Ea respinse pe copil, își puse coatele pe balustradă, își ascunse fața în mână și rămase un moment singură cu ea însăși, temându-se de a se lăsa să fie văzută. Când se trezi din durerea ei, ea găsi pe Louis și Marie ingenunchiați de o parte și de alta ca doi îngeri; ei îi căutău privirile și amândoi îi surăse.

— De-ași putea să iau cu mine acest surd! zise ea ștergându-și lacrimile.

Ea intră în casă ca să se pue în pat și nu trebuia să mai iasă decât culcată în coșciug.

Opt zile trecură, opt zile asemănătoare unele altora. Bătrâna servitoare și Louis stăteau, fie-care la rândul său, în timpul nopții, lângă doamna Willemseus, cu ochii atinși spre aceia al bolnavei. La fiecare oră se repeta aceeași dramă foarte tragică și care se petrece în toate familiile când se teme, la fiecare respirație prea tare a unei bolnave adorată, ca să nu fie cea din urmă. În a cincea zi a acestei fatale săptămâni, doctorul prescrie florile. Iluziile vieții pleacă una câte una.

Din ziua aceia, Marie și fratele său găsiră foc sub buzele lor când veneau să sărute pe frunte pe mama lor. În sfârșit Sâmbătă seara, doamna Willemseus ne putând să suporte nici un zgomot, trebui ca camera ei să fie lăsată în dezordine. Această lipsă de grijă fu un început de agonie pentru această femeie elegantă, iubitoare de grație. Louis nu mai voi să părăsească pe mama sa. În noaptea Duminicii, la lumina unei lămpi și în mijlocul tăcerii celei mai adânci, Louis, care credea pe mama sa adormită, o văzu dând la o parte perdeaua cu o mână albă și umedă.

— Fiul meu, zise ea.

Accentul acestei femei pe moartea avu ceva atât de solemn în cât puterea lui, venită dintr'un suflet agitat, făcu pe copil să tresară; el simți o căldură mare trecându-i prin oase.

— Ascultă-mă. Măine totul va fi sfârșit pentru mine. Nu ne vom mai revedea. Măine vei fi un om, copilul meu. Sunt deci silită să iau câteva dispozițiuni cari să fie un secret între noi doi. Ia cheia măsutei mele. Bine. Deschide saltarul. Veți găsi în stânga două hârtii pecetluite. Pe unul e scris: Louis. Pe celalt: Marie.

— Iată-le, mamă.

— Scumpul meu fiu, sunt actele voastre de naștere; veți avea nevoie de ele. Le vei da în păstrare bătrâ-

peel Fanny, care vi le va Inapoi
când vi va face trebuintă.
Acum, reluă ea, nu mai este în
acelaș loc o hârtie pe care am scris
oâteva rânduri?
— Da, mamă.

Si Louis începând să citească:
Marie-Augusta Willemseus născută
la...

Destul, zise ea iute. Nu continua.
Când voi fi moartă, fiul meu, vei
da și această hârtie lui Fanny și
vei spune să o dea la primăria din
Saint-Cyr, unde va servi să mi se
facă actul meu de deces. Ia tot
ce trebuie pentru ca să scrii o scri-
soare pe care ți-o voi dicta.

Când văzu pe fiul său gata, și că
se întoarse spre ea ca spre a ascu-
ta, ea zise cu voce liniștită: *Demav-
le conte, nevasta domniei tale lady*
Brandon a murit la Saint Cyr, lângă
Tours, departamentul Indre-et-
Loire. Ea e a ertat.

— Iscălește.
Ea se opri, nedecisă, agitată.
— Suferi mai mult? Intrebă Louis.
— Iscălește Louis-Gaston.

Ea suspină, apoi zise: — Pecet-
lueste scrisoarea și scrie adresa ur-
mătoare:

Lordul Brandon. Brandon-Squa-
re, Hydepark, Londra, Anglia.

— Așa, zise ea. In ziua morței
mele vei franca această scrisoare la
Tours.

— Acum, reluă ea după o pauză,
ia micul portofoliu pe care ți știți și
vino lângă mine, scumpul meu
copil.

— Sunt aici, zise ea când Louis
și reluase locul, douăsprezece mii
de franci. Sunt ai voștri, vai! Aiți fi
fost mai bogați dacă tatăl vostru...
— Tatăl meu, strigă copilul, un-
de e?

— Mort, zise ea punând un deget
pe buze, mort spre a-ni salva onoa-
rea și viața.

Ea ridică ochii spre cer. Ar fi
plâns, dacă ar mai fi avut lacrimi
pentru dureri.

— Louis, reluă ea, jură-mi aici, la
căpătâi, că vei uita ceea ce ai scris
și ceea ce ți-am spus.

— Da, mamă.
(Va urma)
(Marsilia) Gaston Toussaint.

Ilustrația noastră colorată

Viiitoarea armată italiană din
Tripolitania

Ilustrația noastră colorată din pag.
I reprezintă tipuri din noile bande
de ostași indigeni, organizate de ofi-
țarii italieni la Tripolis, la Bengazi și
la Misrata.

Casă de Sănătate

SPECIALA PENTRU
BOALE DE FEMEII
— SUB DIRECȚIA —
Doctorului I. KIRIAC
Chirurg primar; șeful serv. de gynecologie
al spitalelor Eforiei
SECȚIE SEPARATĂ PENTRU BARBAȚI
(hemoroid, hernii, tumori, calcule
vesicale, stricturi uretrale, etc.)
Strada Sf. Ionca 8, în dosul Teatrului Național
— TELEFON 2/96 —

Pentru doamnele menagere
Recomandăm călduros
„Regina bucătăriei“

Un volum conținând rețete
complecte pentru ori-ce fel de
măncăruri, pentru sănătoși și bol-
navi.

1 LEU
La administrația ziarului „Universul”
Pentru provincie se adaugă 10
bani porto
Contra ramburs nu se expediază

CITIȚI
Aventurile
Unui Călugăr

Mic roman instructiv pentru toți
Depozit Librăria Națională,
Soceak, Alcalay, Sfetea și la
toți depozitarii de ziare.

Prețul lei 1,10
cu porto pentru provincie

VĂPSEA DE PĂR RAPID

GARANTAT ABSOLUT
NEVĂTĂMĂTOARE

Văpșește imediat părul
căruntit sau albit, în
negru, brun, castaniu
sau blond într-un mod
atât de perfect și de na-
tural în cât nu se cu-
noaste de loc că părul e
văpșit. Intrebuițarea
mai simplă și mai u-
șoară ca la ori-ce altă
văpșea de păr.

Prețul lei 2,50. La nemulțumire se
restitue imediat costul.

Bonboane
Orientale
Parfumează
admirabil gura,

și distrug ori-ce miros urât al gurei,
provenit din tutun, dinți stricați sau
stomac deranjat.

Cuția 50 bani la drogherii și far-
macii.

Observați marca *Semituna* cu
stea, singură veritabilă.

CREMA PUDRA SAPUN
FLORA
POMADA Capilogen
(Apă de păr)

TUSEA cea mai rebelă, bron-
șitele acute și cronice,
tusea măgărească, vindecă sigur

Pectosin
Teanu

Sticla lei 3.—La drogherii și farmaci

PURGEN

PURGATIV IDEAL
cu renume universal

De o eficacitate absolută sigură. Cuția
cu 25 purgative lei 1,50. Observați ca fie-
care pastilă să aibă inscripția: *Purgen*
Bayer, singurul veritabil.

Anemia (lipsa sângelui), clorosa, neu-
rastenia, histeria, slăbiciunea
generală, vindecă

Hemofor
Teanu

recomandat de prof. dr. Bucliu, prof.
dr. Leonte, prof. V. Negel, Iași, și
alții, ca unul din cele mai puternice recon-
stituante ale corpului slăbit. *Sticla lei 4.*

DUREBI REUMATICE
Nevralgii, migrenă,
dureri de cap și de dinți
vindecă sigur
PASTILELE
Nevralgice Jurist
Un flacon 2,50
La drogherii și farmaci.

POȘTA NOASTRA

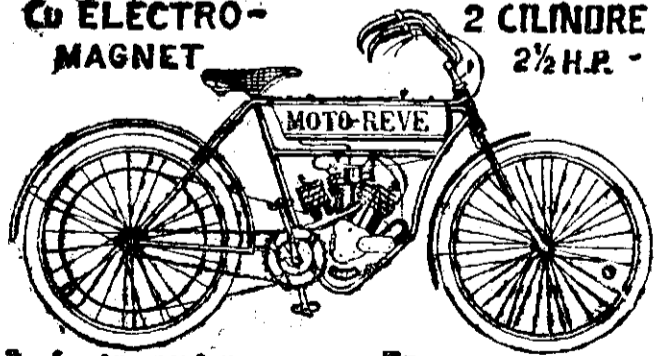
D-lui *M. Alex.-Hărău*. — Trimate
repede ceva scurt și frumos. M'am
mutat *Bulevardul Elisabeta 75.*

MOTO-REVE Motocicletă

Co **ELECTRO-**
MAGNET

2 CILINDRE
2 1/2 H.P.

ULTIMA
CREAȚIUNE

cea ma per-
fectă, ușoară,
resistentă, bine
construită.

Economică din
toate punctele de
vedere.

Preferată pentru
drumurile noastre

In ultimul timp s'au vândut 4
Moto-Reve model 1913:

- 1 de lux 3 H. P. la d. Sacho Daniet
 - 1 " " 3 H. P. " " Effimiu
 - 1 de 2 1/2 H. P. " " A. Radovici
 - 1 " " H. P. " " Moisescu
- Toți din București.

Representant și depozitar
G. MAGNANI

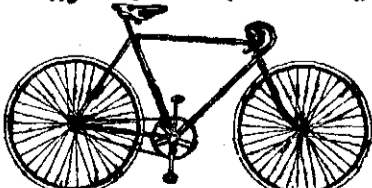
Str. Popa-Tatu 71

BUGUREȘTI

TELEFON 28 72

MARE DEPOSIT DE BICICLETE

La „Française” (Marca Bianchi)

Bicicleta foarte resistentă învingăt
toare a marilor premii din Circuitu
Munteniei 1910—1911

Prețul: LEI 150 în sus

Voii să faceți să nu mai bea

pe bărbatul, fiul, ne-
vasta, sora, fiica, sau pe
vre-o rudă mai apropi-
ată, adresați-vă la noi.
Vă vom ajuta printr'un
procedeu ușor și estin,
câci am mai scăpat mii
de ființe de sărăcie, mi-
zerie și ruină.

Vă vom prăta cu me-
toda noastră, punerea în
aplicare fără ca pătuma-
șul să observe cât de
puțin. In cele mai multe
cazuri nu poate nici să
priceapă, câci neputând
suporta de loc spiritul, el
crede că vina este a a-
buzului băuturii.

Noi primim zilnic o mulțime de scri-
sori de mulțumire, de la bărbați și fe-
mei de toate clasele, bogați și săraci,
cari au fost remediați cu strălucit succes. Corespondența sosește cu
cea mai mare discrețiune, și pentru inocența metodei garantăm și
cităm ceea-ce ne scrie d-l Unrein Franz din Resiezabanya:

Prea stimate domn, Kopenhaga, Danemarca.

Vă rog să-mi trimiteți-mi 2 cutii cu poșta, ramburs
pentru lei 20. Am două prieteni cari s'au dat rău beției și voesc
să-i vindec.

Eu însumi am probat efectul lui «Kino», pe când eram un bun
băutor și nu știam cum să mă abțin. De când însă am luat praful
«Kino» m'am făcut cu totul alt om, sunt sănătos și am cu totul
o altă viață cu familia mea. Mulțumindu-vă mult pentru efectele lui
«Kino», vă rog a-mi trimiteți imediat. Voi recomanda încă la mulți
că «Kino» este un mijloc foarte eficace contra beției.

Resiezabanya, Dec. 1911. Cu stimă, *Unrein Franz.*
Preparatul nostru se vinde pentru minimal preț de **LEI 10**, și-l
trimitem contra cost sau ramburs dacă scriți la adresa noastră din
Kopenhaga.

Kino-Institut, Kopenhaga K. 10. Danemarca

Scrisorile merg cu 25 bani, cărțile poștale cu 10 bani.

NOUILE MARI PREMII

CE SE VOR OFERI DE ZIARUL

„UNIVERSUL“

ABONAȚILOR SĂI LA TRAGEREA DIN LUNA NOEMBRIE, 1912

O splendidă Vilă la Sinaia

«VILA NICOLAE», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai pitorească din localitate

UN ELEGANT DORMITOR DE BRONZ

de mare valoare, al 8-lea dormitor furnizat pentru premii noastre de *Industria metalică «Marcus»*, Bulevardul Elisabeta, No. 8

O GARNITURA MOBILA DE BAMBU, PENTRU SALON

compusă din: 1 canapea, 4 scaune, o masă, o consolă cu oglindă, 2 pedestale cu 2 vase japoneze, cumpărate de la marele magazin E. A. Pachter, Bulevardul Elisabeta, No. 10, Hotelul Princiului

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn *Maria V. Ganea*, șos. Mihail Bravul, 37 și str. Șerbănică, 10, Sucursala cal. Victoriei, 107

Una sufragerie modernă

compusă din: 1 bufet cu marmoră, Sf. Ana, cu geam de cristal pietat, cu oglindă; 1 masă pentru 12 persoane și 6 scaune tapisate și îmbrăcate imitație de piele, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania Americană», strada Carol, 74, vis-a-vis de piața de flori, lângă Hotel Dacia

Una bucată pânză de borangie alb, de 9 metri; **una bucată pânză** idem, frez, de 4 metri; **Una bucată pânză** idem, bleu, de 5 metri. Cumpărate de la Expoziția Casei Școalelor.

Un serviciu de ceai, de metal alb fin, argintat și garantat ca nu înegrește, compus din: 4 tava frumos ciselată, cu mânere, și 12 pahare într-o formă nouă și elegantă. Acest serviciu este o podoabă pentru orice casă; **O fructieră** de metal fin argintată, înaltă de 50 centimetri și având 3 glaste pentru fructe și un vas pentru flori; **O fructieră** de metal alb imitând exact argintul vechi, înaltă de 37 centimetri și având un vas mare de cristal pentru fructe. Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en gros și en détail Frații A. & I. Roller, București, str. Smârdan, No. 35, etajul I.

Un serviciu de cristal pentru înghețată, compus din: o capă mare și 6 farfurioare montate în metal argintat Christoffe V. F. P.; **Una pungă de argint** veritabil oxidată; **Una fructieră** de metal, argintată, cu 6 eșute de metal cu lama aurită, pentru desert. Toate aceste obiecte au fost cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterii Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Un gramofon cu 6 plăci perfecțion, 1 mandolină italiană, 1 muzică de masă cu manivela, cu 6 cântece, 1 gitară franceză. Toate acestea cumpărate de la vechiul și cunoscutul magazin de muzică N. Mischonniky, furnizorul curții regale, strada Colței, No. 7, București.

Una bicicletă elegantă «Sport», cu roată liberă și frână automată prin contra-pedalare; **Una pușcă** de vânatoare cu două țevi, țevile de oțel «Bayard», din renumita fabrică de arme «Pieper-Bayard». Această armă are patru zăvoare de siguranță, țeava slănga «choke-bore» și poate întrebuiți atât pulberea neagră, cât și pulberea fără fum. **Una carabină** semi-automată de mare precizie «Pieper», cu tirul garantat precis. Cumpărate de la marele magazin de arme și biciclete B. D. Zisman, furnizorul curții regale, 44, călea Victoriei, București.

Una mașină de cusut marca Compania Americană, calitate superioară; **Un gramofon**

marca Melodion, Carmen Sylva, cu două arcuri remontabile în timpul mersului, cu 6 plăci, marca Premier record. Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut, gramoloane și biciclete en gros și en détail Compania Anglo-Americană, strada Carol 50, București.

Un ceasornic de aur, 14 carate, cu trei capace, pentru dame, marcat de Stat; **2 servicii de argint** pentru oua, compuse fie-care din câte trei bucăți, într-o cutie foarte elegantă. **Una pendulă** elegantă și modernă. Toate acestea sunt cumpărate de la vechiul și cunoscutul magazin de încredere «Ceasornicaria Colței», București, strada Colței, No. 31.

1 armonică italiană, 21 clape, 8 basuri și tonuri de oțel; **1 vioară** fină, cu cutia ei; **1 pelerină** de ploae, portativă pe ambele părți. Toate acestea sunt cumpărate de la «Compania Generală», mare birou de importajune, strada Smârdan, 29, etajul I.

2 ceasornice de aur pentru damă; **Doi ceasornice** de aur cu câte trei capace pentru bărbat; **șase ceasornice** de argint; **șase ceasornice** de metal fin argintate, cu câte trei capace; **trei ceasornice** de metal imitând argintul rusesc; **5 coliere-lănțișoare** pentru gât, de argint veritabil; **una geantă** de alpaca veritabilă.

2 costume de haine (saco), după măsură și alegerea stofei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie Jaques Grimberg, strada Academiei, No. 25.

Un serviciu de oțel și untdelemn de alpaca veritabil, fin argintat și conținând 5 piese de cristal alb: una de oțel, una de untdelemn, una de muștar, una de sare și una de piper, pe un suport de metal de toată frumusețea.

Una mașină mare de bucătărie «Ideal», cu 4 ochiuri, din table de oțel, cu casan de aramă, elegant și solid construită, cumpărată de la cunoscuta fabrică de tinichigerie Mihail D. Botez, București, calea Văcărești, 142.

O colecție de legi, compusă din 5 volume, de la d. Gheju, călea Dorobanților, 100; **una mașină** de călcat pentru croitorie, sistem Sol-Pop, ultima perfecțiune, o vulpe de teracotă; **20 plachete** argintate, reprezentând pe Regele și Regina.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din *Memoriile Regelui Carol I al României* sau un volum din cărțile ce apar în editura ziarului «Universul», tipărite anume pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași: Pe un an lei 18; pe 6 luni lei 9.15; pe 3 luni lei 4.65.

Pentru concurența la prețurile de mai sus, abonații pe un an primesc 30 bonuri, cei pe șase luni 15 și cei pe trei luni, 5. Abonații pe un an participă la două trageri, deci după prima tragere vor primi încă 30 bonuri, pentru tragerea următoare.

Administrația „Universului” nu întrebuițează încasatori.

Plata abonamentelor se va face direct la casa administrației ziarului, prin mandat postal sau personal.